

Oslo pořídí jednotky metra od CAFu

15.05 2024 19:27, Libor Hinčica, Metro

Výběrové řízení na dodávky nových vlaků metra pro norské hlavní město ovládl španělský výrobce CAF. Ten má nyní jistotu dodání dvacítky třívozových jednotek, dalších až 90 si však může dopravce Sporveien objednat v rámci využití opce.

Metro je součástí Osla od roku 1966. V současné době má pět tras a celková délka sítě činí 85 km. Vozový park je tvořen výhradně jednotkami MX3000, které dodával vídeňský závod Siemensu v letech 2005 až 2014. Celkem bylo v uvedeném mezidobí zakoupeno 115 třívozových vlaků, jejichž koncepce se stala předobrazem i pro následné výběrové řízení, jež bylo vypsáno před dvěma lety. Nově poptávané jednotky jsou určeny jak pro další budovanou trasu *„Fornebu-Line“*, tak pro posílení stávajícího provozu. Hodnota základního kontraktu na 60 vozů činí 3,227 mld. norských korun, tedy zhruba 6,84 mld. Kč. To je o zhruba 10 % více (350 mil. NOK/cca 742 mil. Kč), než byla původní předpokládaná hodnota kontraktu.

Proti vítězství CAFu se zvedla vlna protestu, která se stala vděčným tématem místních médií. Denunciace španělského výrobce ovšem nepocházela od některého z neúspěšných uchazečů, ale od místního odborového sdružení OSA a lokálního palestinského výboru. Ve shodě tvrdili, že CAF profituje z izraelské okupace palestinských území, neboť se podílí na rozvoji a provozu tramvajové sítě v Jeruzalémě, který je od roku 1967 celý pod správou Izraele (východní část Jeruzaléma přitom ovládalo předtím Jordánsko, nikoli Palestina, ta byla formálně vyhlášena až v roce 1988).

Pohled do interiéru nové jednotky M4000 od CAFu. (zdroj: Zaha Hadid Architects)

Koupí nových jednotek metra od CAFu se má podle názoru OSA magistrát Osla nepřímo podílet na legitimizaci nelegální okupace. Vedení města reagovalo opatrným sdělením, že soutěž byla vypsána před nynějším horkým izraelsko-palestinským konfliktem a že na židovský stát nebyly ani ze strany mezinárodního společenství uvaleny vzhledem k jeho počínání v Gaze žádné sankce, takže nelze dle zákona o zadávání veřejných zakázek domnělé příkoří nikterak zohlednit. Je přitom zřejmé, že obsazení Východního Jeruzaléma před osmapadesáti lety a provoz tramvají na jeho území je jen záminkou k upozornění na aktuální dění, protože CAF už v Oslu dříve ve výběrovém řízení na dodávku vozidel hromadné dopravy uspěl, když v roce 2018 ovládl soutěž na dodání až 147 tramvají (typ SL18; CAF Urbos 3), jejichž dodávky začaly v roce 2020, navíc je ve městě úspěšná i jeho dceřiná společnost Solaris Bus & Coach v dodávkách elektrobusů (celkem 183 kusů, jež byly zařazeny do provozu v loňském roce). Ani v jednom ze zmíněných případů si na angažovanost CAFu v Izraeli nikdo z nynějších protestujících v době podpisu smluv ani nevzpomněl.

Nové jednotky metra M4000 mají mít oproti dříve dodávaným vozům poněkud širší dveře (1,40 m) s módním červeno-zeleným osvětlením, modernější informační systém, měřidla hladiny CO_2 v interiéru, podle nichž se má regulovat průtok čerstvého vzduchu, kamerový systém po stranách vozidel a zvětšené plochy pro umístění invalidních vozíků, kol a dětských kočárků, což povede ke snížení počtu míst k sezení (41 na vůz oproti 44 u současné generaci MX3000).

Vlaky budou konstrukčně uzpůsobené lokálním provozním teplotám, především tedy těm hluboko pod nulou. Všechny podvozky jsou vzhledem k požadavkům na adhesi řešeny tradičně jako hnací (a otočné). Soupravy mají disponovat i menší trakční baterií umožňující dojezd soupravy do nejbližší stanice v případě výpadku napájení, popřípadě posun vozidel po areálu depa na kolejích bez napájení. Metro bude připraveno na zavedení plně automatického provozu bez strojvedoucích, avšak

momentálně se s nimi nadále počítá.

Jednotky metra M4000 od CAFu budou tradičně pouze třívozové. (zdroj: Zaha Hadid Architects)

Autorem designu jednotek je studio *Zaha Hadid Architects*, pro které jde patrně o první projekt v oblasti vozidel hromadné dopravy. Studio navazuje na práci slavné britské architektky irácké původu, jež zemřela v roce 2016. V České republice se stalo známé díky projektu revitalizace území v těsném blízkosti pražského Masarykova nádraží, kde pro skupinu Penta navrhla nový (především) kancelářský objekt přezdívaný „Masaryčka“ (jeho hlavním autorem byl nicméně český architekt Jakub Klaška pracující pro britské studio slavné architektky, nikoli sama Zaha Hadid).

Dodávky by měly být zahájeny v roce 2027 a běžet do roku 2030. V době zprovoznění nové 7,7 km dlouhé trasy metra Fornebu – Majorstuen (tj. v roce 2029) by mělo být ve městě k dispozici 12 nových souprav.

Url: Oslo pořídí jednotky metra od CAFu